

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobce: X
bytem X
zastoupen Mgr. Lenkou Šrámkovou, advokátkou
sídlem Aloise Jiráska 1367/1, 415 01 Teplice

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 12. 2023, č. j.: X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalované ze dne 29. 12. 2023, č. j.: X (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 4. 2023, č. j.: X, kterým byla žalobci pro nesplnění podmínek v § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o důchodovém pojištění*“), zamítnuta žádost o invalidní důchod.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

II.

Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce v podané žalobě poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j. 4 Ads 42/2013-43, podle kterého je nezákonný postup spočívající ve snížení invalidního důchodu v námitkovém řízení, neboť je tím porušena zásada dvouinstančnosti řízení o dávkách důchodového pojištění.
3. Ačkoli žalobce podal žádost o přiznání invalidního důchodu dne 1. 6. 2022, prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno až dne 11. 4. 2023, čímž nebyla dodržena lhůta plynoucí z § 71 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“). Kdyby prvostupňový orgán vydal rozhodnutí do 15 či 30 dnů po obdržení posudku, mohl si žalobce doplatit měsíc sociálního pojištění, čímž by splnil podmínku k výplatě invalidního důchodu II. stupně ve smyslu § 40 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Postup správního orgánu byl tendenční, znemožňující požívání invalidního důchodu II. stupně. Žalobce rovněž nebyl přizván k jednání před správním orgánem, a to i v rámci řízení o námitkách, nemohl tudíž konat v souladu s § 36 správního řádu a předkládat další návrhy či důkazy. Žalobce nemá žádné vlastní finanční prostředky na zabezpečení základních životních potřeb a je zcela odkázán na péči své matky.
4. V námitkovém řízení nebyly vzaty v úvahu všechny žalobcovy nemoci, čímž došlo k porušení požadavku z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j. 5 Ads 42/2003-61. Žalobci by vznikl nárok na přiznání invalidního důchodu III. stupně, jestliže by byly posouzeny diagnózy diabetes mellitus a celiakie, s hodnotou 45 % za lehkou mentální retardaci by se dostal na celkových 85 %. Žalobce žádá o nové posouzení zdravotního stavu pro získání invalidního důchodu III. stupně, v němž budou započteny acrodermatitis enteropathica, celiakie a diabetes mellitus, v souvislosti s čímž žalobce přiložil lékařskou zprávu ze dne 11. 7. 2023.
5. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení s tím, že mu od X má být přiznán invalidní důchod III. stupně.

III.

Vyjádření žalované a replika žalobce

6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění. Po ukončení povinné školní docházky nevykonával žádnou činnost, kterou by bylo možno považovat za dobu pojištění podle § 40 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění. Žalobci by stačil méně než jeden rok doby pojištění, jak ovšem sám uvedl, nebyl důchodového pojištění vůbec účasten. V době sepsání žádosti dne 1. 6. 2022 nezískal ani jeden den doby pojištění, čímž nemohl naplnit podmínku získání potřebné doby pojištění k datu vzniku invalidity. V námitkovém řízení není orgán sociálního zabezpečení vázán podanými námitkami a napadené rozhodnutí přezkoumává v plném rozsahu, přičemž v otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem je žalovaná vázána odborným lékařským posudkem. Žalobce je sice invalidní, ale nelze mu přiznat a vyplácet invalidní důchod pro nesplnění potřebné doby pojištění. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

7. Žalobce v replice zopakoval, že při dodržení lhůty 15 nebo 30 dnů pro vydání rozhodnutí po obdržení posudku si žalobce mohl sám doplatit měsíc sociálního pojištění. Jelikož žalobce skončil speciální základní školu ke dni 30. 6. 2021 a nebyl vzhledem ke svým smyslovým a rozumovým schopnostem schopen vykonávat jakoukoli výdělečnou činnost, nemohl plnit potřebnou dobu pojištění. Od podání žaloby si hradí sociální pojištění, čímž na počátku září 2024 splní potřebnou dobu pojištění. V přezkumném řízení ze dne 30. 5. 2022 byla žalobci uznána invalidita II. stupně a datum vzniku invalidity bylo stanoveno ke dni X.
8. V doplňujícím vyjádření žalovaná setrvala na svém názoru, že žalobce v době sepsání žádosti dne 1. 6. 2022 nezískal ani jeden den doby pojištění, protože nemohl naplnit podmínku získání potřebné doby pojištění ke dni X, coby datu vzniku invalidity. Vzhledem k nezískání potřebné doby pojištění žalobci nevznikl nárok na invalidní důchod.

IV.

Obsah správního spisu

9. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti.
10. Dne 1. 6. 2022 podal žalobce žádost o invalidní důchod. Do rubriky „*Přehled o činnostech a náhradních dobách od ukončení povinné školní docházky až do dne podání žádosti o důchod*“ k době od X uvedl, že nepracuje, není v evidenci úřadu práce ani nepodniká.
11. Na základě této žádosti vydala žalovaná dne 11. 4. 2023 prvoinstanční rozhodnutí, kterým žádost o invalidní důchod zamítla pro nesplnění podmínek v § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Jak je zjevné z odůvodnění, žalobce nezískal v době do X žádnou dobu pojištění. Podle posudku o invaliditě ze dne 2. 2. 2023 vydaném PSSZ – LPS pro Prahu 9 pod č. j.: LPS/2022/1820-P9_CSSZ se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona o důchodovém pojištění, jde o invaliditu II. stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) tohoto zákona, když pracovní schopnost poklesla o 55 %, den vzniku invalidity byl stanoven na X. Žalobce je schopen po vzniku invalidity druhého stupně vykonávat výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti, platnost posudku byla určena jako trvalá. U žalobce byly diagnostikovány lehká mentální retardace, diabetes mellitus 1. typu bez diabetických komplikací a byl také léčen bezlepkovou dietou pro celiakii. Rozhodující příčinou žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 8b, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „*vyhláška o posuzování invalidity*“).
12. Dne 11. 5. 2023 žalobce podal proti prvoinstančnímu rozhodnutí námitky, v nichž konstatoval, že měl od 15 let věku status studenta, u něhož se bere v úvahu příslušná doba pojištění. Úmyslně neprotahoval dobu získání základního vzdělání, prodloužení této doby způsobil jeho dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Zařazení do II. stupně invalidity je chybné s ohledem na několik závažných psychiatrických diagnóz.
13. V napadeném rozhodnutí žalovaná potvrdila prvoinstanční rozhodnutí. Žalovaná vzhledem k námitkám směřujícím k posouzení zdravotního stavu nechala vypracovat posudek o invaliditě oddělení LPS pro pracoviště ČSSZ Ostrava. Podle posudku ze dne 7. 8. 2023, č. j.:

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

LPS/2023/885- NR-MRS_CSSZ, se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona o důchodovém pojištění, k datu vydání prvoinstančního rozhodnutí šlo o invaliditu I. stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, přičemž pracovní schopnost poklesla o 45 %, den vzniku invalidity byl stanoven na X a platnost posudku byla určena natrvalo. Funkční dopad lehké mentální retardace coby rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odpovídá posudkovým kritériím stanoveným v kapitole V, položce 8b, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Ve spojitosti s kompenzovaným diabetem I. typu bez komplikací byla stanovena horní hranice rozpětí 30–45 %, tzn. přímo 45 %. Posudkový lékař, který vystavil prvostupňový posudek, nevycházel ze správného použití posudkových kritérií, neboť zdravotní stav a stupeň invalidity nebyly posouzeny v souladu se zákonem o důchodovém pojištění a s vyhláškou o posuzování invalidity. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se nezměnila ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity. Žalobce sice splnil zdravotní podmínku nároku na invalidní důchod, neboť byl uznán invalidním ode dne X, ale k tomuto datu nesplnil podmínku získání potřebné doby pojištění v rozhodném období pro vznik nároku na invalidní důchod. Jelikož nebyla splněna podmínka získání potřebné doby pojištění, shledala žalovaná námitky nedůvodnými.

V.

Jednání a právní posouzení věci soudem

14. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
15. Při jednání u Městského soudu v Praze dne 13. 2. 2024 a dne 25. 9. 2025 zástupkyně žalobce argumentovala shodně jako v podané žalobě, vyjádřila nesouhlas s posudky o zdravotním stavu žalobce vypracovanými v průběhu správního i soudního řízení. Rozhodnutí ve věci ponechala na úvaze soudu.
16. Zástupkyně žalované s odkazem na závěry posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ponechala rozhodnutí na úvaze soudu.
17. Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění *„pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu“*.
18. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění *„pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35%.“*
19. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění *„jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

20. Podle § 40 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění „*potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku do 20 let méně než jeden rok*“.
21. Podle § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění „*potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky*“.
22. Podle § 40 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění „*pro účely splnění podmínky potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se za dobu pojištění považuje též doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 2 písm. a) a dále doba studia na střední nebo vysoké škole v České republice, a to před dosažením 18 let věku, nejdříve však po ukončení povinné školní docházky, a po dosažení věku 18 let po dobu prvních 6 let tohoto studia. Ustanovení § 12 odst. 1 věty druhé platí zde přiměřeně*“.
23. Podle § 42 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění „*na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně má nárok též osoba, která dosáhla aspoň 18 let věku, má trvalý pobyt na území České republiky a je invalidní pro invaliditu třetího stupně, jestliže tato invalidita vznikla před dosažením 18 let věku a tato osoba nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu (§ 40). Za invaliditu třetího stupně se pro účely věty první považuje též takové omezení tělesných, smyslových nebo duševních schopností, které má za následek neschopnost soustavné přípravy k pracovnímu uplatnění. Při posuzování invalidity pro účely nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně podle věty první se neprovádí srovnání se stavem, který byl u osoby uvedené ve větě první před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (§ 39 odst. 3 věta druhá)*“.
24. Žalobce neprokázal, že by žalovaná při rozhodování o jeho žádosti o invalidní důchod postupovala v rozporu se zákonem. Napadené rozhodnutí nevykazuje takové vady, k nimž by soud musel přihlídnout ex offio, jelikož je srozumitelné a přezkoumatelné stejně jako předcházející prvoinstanční rozhodnutí. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí vypořádala s důvodem vedoucím k zamítnutí žádosti o invalidní důchod, když podle názoru soudu správně aplikovala příslušná ustanovení zákona o důchodovém pojištění. Soud rovněž přezkoumal zákonnost řízení předcházejícího napadenému rozhodnutí a nezjistil žádné skutečnosti, které by byly způsobilé k jeho zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení žalované.
25. Soud konstatuje, že námitkové řízení sice představuje druhý stupeň správního řízení, tj. řízení o řádném oprávněm prostředku, ovšem námitky nemají dle § 88 odst. 3, 4 a 7 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“), devolutivní účinek, nerozhoduje o nich instančně nadřízený správní orgán, nýbrž specializované oddělení žalované. Námitkové řízení je pak ovládáno úplným apelačním principem, což znamená, že v případě podání námitek je prvoinstanční rozhodnutí přezkoumáváno v plném rozsahu a námitkové oddělení žalované jako druhoinstanční orgán není námitkami v souladu s § 88 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb. vázáno. Přezkoumávané rozhodnutí tudíž může být změněno i v neprospěch účastníka řízení, věc nelze vrátit zpět do prvního stupně řízení a rozhodnutí je konečné.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Soud v této souvislosti odkazuje na bod [9] rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, ze dne 22. 10. 2020, č. j. 60 Ad 12/2019-43, s jehož závěry se ztotožňuje.

26. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2023, č. j. 4 Ads 42/2013-43 není na nyní projednávanou věc aplikovatelný, neboť se vztahoval k povahově odlišné situaci. V dané věci shodná žalovaná v námitkovém řízení zjistila, že žalobkyně již není invalidní ve II. stupni, nýbrž pouze v I. stupni, nemohla však rozhodnout náhle o snížení invalidního důchodu, pokud stěžovatelka žádala jeho zvýšení a prvostupňový orgán její žádost toliko zamítl, neboť shledal, že stěžovatelka je nadále invalidní ve II. stupni. Naopak bylo namístě, aby žalovaná v takovém řízení potvrdila prvostupňové rozhodnutí, neboť nebyly zjištěny podmínky pro vyhovění žádosti o zvýšení invalidního důchodu, a dále zahájila správní řízení z moci úřední, jehož předmětem by byla změna výše invalidního důchodu. Proti rozhodnutí o snížení invalidního důchodu by pak stěžovatelka mohla opětovně brojit námitkami. Postupem žalované byla stěžovatelka jednak připravena o právo vyjádřit se ke skutečnostem odůvodňujícím dle žalované snížení invalidního důchodu, jakož i o právo podat námitky proti rozhodnutí o snížení invalidního důchodu. V nyní posuzované žalobcově věci panoval jiný skutkový a právní stav, neboť žalovaná v napadeném rozhodnutí nepřistoupila ke snížení invalidního důchodu, když předtím žalobci nebyl invalidní důchod vůbec přiznán. Současně důvod vedoucí k zamítnutí žádosti o invalidní důchod spočíval v nezískání potřebné doby pojištění.
27. V projednávané věci bylo posudkovým zhodnocením datum vzniku invalidity stanoveno dne X, tedy dnem následujícím po ukončení povinné školní docházky. Žalobce nezpochybňoval, že od skončení povinné školní docházky nebyl účasten na důchodovém pojištění. Žalovaná proto správně vyhodnotila nesplnění méně než jednorocní potřebné doby pojištění v § 40 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění ani dvouleté doby u pojištěnce mladšího 24 let ve smyslu § 40 odst. 2 téhož zákona. Jelikož žalobce v době od X nevykonával žádnou činnost zmíněnou v § 40 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění, nemohl ani tímto způsobem naplnit podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod. Žalobce sice důvodně upozornil na prodlevu mezi podáním jeho žádosti o přiznání invalidního důchodu, vypracováním prvostupňového posudku a vydáním rozhodnutí, nicméně sám nevysvětlil, proč svou žádost uplatnil až dne 1. 6. 2022, když povinnou školní docházku ukončil ke dni 30. 6. 2021 a poté nebyl z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nikde zaměstnán a ani nebyl veden v evidenci uchazečů o zaměstnání. Žalobci nic nebránilo v dobrovolné účasti na důchodovém pojištění již ode dne následujícího po ukončení povinné školní docházky, čímž by splnil podmínku potřebné doby pojištění k datu vydání prvostupňového rozhodnutí. Postup žalované spočívající v nedodržení zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí tak sice představoval pochybení, avšak toto pochybení nemělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť v jeho důsledku nebylo žalobci znemožněno splnění podmínky získání potřebné doby pojištění.
28. Žalobce dále namítal porušení svých práv účastníka řízení, nebyl-li přizván k jednání před správním orgánem, a to i v námitkovém řízení a nebylo mu tak umožněno uplatňovat práva dle § 36 správního řádu. Soud však podotýká, že podle § 85a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. se v řízení ve věcech důchodového pojištění nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí. Žalobce tedy nebyl zkrácen na procesních právech, pokud o jeho žádosti bylo rozhodováno bez vyjádření k podkladům.
29. Další žalobní námitky se vztahovaly k nesprávnému posouzení zdravotního stavu žalobce. Soud připomíná, že správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

na odborném lékařském posouzení. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek Lékařské posudkové služby soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se posudkový lékař vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry řádně zdůvodnil. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy.

30. V projednávaném případě soud v rámci přezkumu správnost zjištění zdravotního stavu žalobce ve správním řízení nechal vypracovat posudek Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Praze. Posudková komise v posudku ze dne 30. 5. 2024 a jeho doplňku ze dne 24. 7. 2025 jednoznačně vymezila, že v době rozhodné pro posouzení, tj. k datu 29. 12. 2023 byl u žalobce zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou bylo mentální postižení lehkého stupně s IQ v rozmezí 50-69, (dokladováno IQ 61), s narušením adaptivního chování, značně sníženou úrovní sociálních dovedností, sníženými nebo zhoršenými ovládacími a rozpoznávacími schopnostmi a omezeným výkonem některých aktivit. Zdravotní postižení bylo hodnoceno dle kapitoly V, položky 8b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. s rozmezím poklesu míry pracovní schopnosti o 35-45 %. Vzhledem k dalším onemocněním (diabetes mellitus prvního typu a celiakie) byla zvolena horní hranice s poklesem míry pracovní schopnosti 45 %. Pro ztížené pracovního zařazení posuzovaného, který mohl vykonávat pouze práce psychicky i fyzicky méně náročnou práci, posudková komise navýšila pokles míry pracovní schopnosti o maximálně možných 10% bodů podle § 4 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Celkový pokles míry pracovní schopnosti byl 55 %. Žalobce tak byl shledán invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění s tím, že šlo o invaliditu II. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) uvedeného zákona, nešlo o invaliditu III. stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) uvedeného zákona. Datum vzniku invalidity II. stupně byl stanoven od X (den následující po ukončení základní školní docházky). K datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl žalobce shledán invalidní podle § 42 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, nejednalo se o invaliditu z mládí podle uvedeného ustanovení. Nešlo o takové omezení tělesných, smyslových nebo duševních schopností, které by mělo za následek neschopnost soustavné přípravy k pracovnímu uplatnění. Posuzovaný nestudoval střední školu, nepracoval, nebyl uchazečem o zaměstnání. Nebyl však zároveň invalidní ve III. stupni, měl pokles míry pracovní schopnosti 55% se zbytkovým pracovním potenciálem 45%, disponoval pracovním potenciálem, který mohl být využitý pro soustavnou přípravu na budoucí povolání studiem na střední škole, nebo k teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání, nebo jinou výdělečnou činností osob se zdravotním postižením, mohl být uchazečem úřadu práce. Posuzovaný mohl vykonávat lehkou nebo středně těžkou fyzickou, mentálně nenáročnou práci. Doba platnosti posudku byla stanovena do 31. 7. 2027.
31. Žalobce v podané žalobě vyjádřil nesouhlas s posouzením svého zdravotního stavu posudkovými lékaři v prvostupňovém i v námitkovém řízení a namítl, že v daném případě byly splněny zákonné podmínky pro přiznání invalidního důchodu III. stupně. Při posuzování této námitky vycházel soud z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

sociálních věcí ČR v Praze ze dne 30. 5. 2024 ve znění jeho doplňku ze dne 24. 7. 2025, který považoval za nejkomplexnější a nejpersvědčivější. Posudková komise zasedající v řádném složení, za přítomnosti lékaře s odborností psychiatrie, s odkazem na zdravotnickou dokumentaci žalobce a vyšetření žalobce při jednání dostatečně a přezkoumatelně odůvodnila, proč má za to, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí, tedy k datu 29. 12. 2023 lze zdravotní stav žalobce hodnotit kapitoly V, položky 8b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. s celkovou mírou poklesu pracovní schopnosti ve výši 55 % a s datem vzniku invalidity II. stupně dne X a z jakých důvodů v případě žalobce nebyly splněny podmínky pro přiznání invalidity z mládí dle ustanovení § 42 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Uvedený posudek splňuje kritéria úplnosti a přesvědčivosti. O správnosti a úplnosti stanovené klinické diagnózy onemocnění žalobce, jakož i o stanovení a řádném zdůvodnění procentní míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobce a rovněž i o stanovení data vzniku invalidity II. stupně proto není pochyb. Přestože tento posudek oproti posudku vypracovanému posudkovým lékařem v rámci námitkového řízení, ze kterého vycházela žalovaná při svém rozhodování, stanovil jinou procentní míru poklesu pracovní schopnosti, v důsledku čehož byl žalobce shledán invalidním ve II. stupni, neměla tato skutečnost z hlediska posouzení věci žádný význam, neboť důvodem pro zamítnutí žádosti žalobce o přiznání invalidního důchodu bylo nesplnění podmínky potřebné doby pojištění.

32. Jak již bylo uvedeno výše, podle § 75 odst. 1 s. ř. s. při přezkoumávání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. V posuzované věci to znamená, že bylo třeba posoudit podmínky pro přiznání invalidního důchodu ke dni 29. 12. 2023. Případné změny v získání potřebné doby pojištění, nastalé po tomto dni, mohou být předmětem posouzení na základě nové žádosti o přiznání invalidního důchodu, včetně nového zhodnocení zdravotního stavu žalobce provedeného Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v posudku ze dne 30. 5. 2024 ve znění jeho doplňku ze dne 24. 7. 2025.

VI.

Závěr a náklady řízení

33. S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
34. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalované žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 25. září 2025

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.